

Sousoší „Křest Kristův“

Posouzení stavu díla - restaurátorský záměr



Akad. mal. Hana Vítová, MgA Lucie Bartůňková

2016

I. Lokalizace památky

Kraj: Pardubický

Okres: Svitavy

Obec: Polička

Původní umístění: Kostel sv. Jiří v Pomezí u Poličky, kazatelna

Současné umístění: Kostel sv. Jakuba v Poličce, empora – depozitář vlevo

II. Údaje o památce

Dílo: Sousoší Křest Kristův

Rejstříkové číslo v ÚSKP: Není evidován v ÚSKP

Autor: Neznámý

Datace:

Rozměry: Jan Křtitel: 50 x 15,5 x 14 cm

Kristus: 36 x 18 x 18 cm

Technika: Zlacená a stříbřená dřevořezba

Restaurátorský zásah: Nerestaurováno

III. Údaje o akci

Vlastník: Římskokatolická farnost- děkanství Polička

Investor: Římskokatolická farnost- děkanství Polička

Restaurátor: Akad.mal. Hana Vítová, Pernštýnská 46,530 02 Pardubice, Povolení MKČR čj. 5749/91

Památkový dohled: NPÚÚOP Pardubice, Mgr. Veronika Cinková

Odborné vyjádření: NPÚ ÚOP Pardubice

Rozhodnutí: Bezpředmětné (památka není evidována v ÚSKP)

Termín ukončení akce: Únor 2016

IV. Cíl

Cílem vizuálního průzkumu je posoudit stav díla, o kterém se uvažuje jako o exponátu v připravované expozici na empoře v kostele sv. Jakuba v Poličce.

V. Popis památky

Sousoší je sestaveno ze dvou samostatných postav s vlastním soklem.

Jan Křtitel stojí na vyvýšeném pahorku nad řekou. Ve zdvižené pravici drží mušli s tekoucí vodou.

Shrnutý plášť je přidržován pásem z levého ramene a přes boky opaskem.

Přikrčený Kristus stojí po kotníky ve vodě, je zahalený v dlouhém plášti, jehož zdvižené cípy tiskne, zkříženými rukami na prsou.

VI. Stav památky

Dřevo je napadené červotočem. Hustota výletových otvorů na zadní straně soklu s Janem Křtitelem i na soklu s Kristem svědčí o perníkové struktuře dřeva. Spodní partie, ztvárňující řeku Jordán, má u obou sošek z části udrolený destruovaný okraj.

Povrch sochy kryje vrstva prachu a jiných nečistot. Lokálně se objevují kapky vosku. Polychromie je intaktní bez velkých destrukcí. Místy lze pozorovat drobné oděrky.

VII. Zjištění na základě vizuálního průzkumu

Povrchová úprava je nanесena na všech stranách, sochy jsou plné. Základní korpusy se zdají být vyřezány z jednoho kusu, paže sv. Jana Křtitele však byly dosazeny, stejně jako část Kristovy draperie. Podstavce obou soch jsou složeny rovněž z několika dílů. Současná povrchová úprava, provedená na bílém olejovém podkladu je druhotná. Jedná se s největší pravděpodobností o plátkový hliník, pokládaný na mixtion v kombinaci s olejovou polychromií. Zlacení je provedeno přes defekty. V místech destrukcí a provedených sond lze pozorovat starší vrstvu polychromie ušlechtlejší a pestřejší barevnosti. Pod hliníkem, kladeným na mixtion, se nachází velmi poškozené stříbření. Pod současnou barevnou úpravou soklu, jenž má znázorňovat vodu, v níž probíhal Kristův křest, lze pozorovat fragmenty zelenomodré barevnosti a stříbra, které patrně představovalo odlesky na hladině. Dochovaná polychromie je kompaktní bez výrazných prasklin.

VIII. Restaurátorský záměr

Zhodnocení díla odstraněním devalvujících vrstev – imitace ušlechtilého kovu.

IX. Navrhovaný postup restaurátorských prací na dřevořezbě

Lokální upevnění uvolněných vrstev.

Doplňující průzkum barevných vrstev.

Radiační ozáření, insekticidní a fungicidní ošetření (vzlínáním od spodku).

Čištění suchou cestou.

Lokální petrifikace dřeva.

Chemické čištění, případné odstranění nežádoucích druhotných vrstev.

Výprava hloubkových defektů, plastická retuš, tmelení, křídování, broušení.

Barevná retuš rušivých partií ve shodě s dochovaným okolím.

Závěrečná konzervace.

Restaurátorská zpráva s fotodokumentací, 3 paré + elektronická verze.

X. Doporučené materiály

Testované, obecně používané, osvědčené materiály v restaurátorské praxi.

Upevňování: Vodní disperze na bázi akrylátů, derivátů celulózy, želatina

Čištění: houby na polyuretanové bázi, mikroporézní houby, vlhčené destilovanou vodou, případně organická rozpouštědla

Petrifikace: Přírodní pryskyřice nebo syntetické pryskyřice, rozpuštěné v organických rozpouštědlech

Retuš: Vodou ředitelné kvalitní světlostálé barvy

Závěrečná konzervace: Damarový lak s přísadou běleného včelího vosku



Sousoší Křest Kristův (zde socha sv. Jana Křtitele) z kostela sv. Jakuba v Poličce.



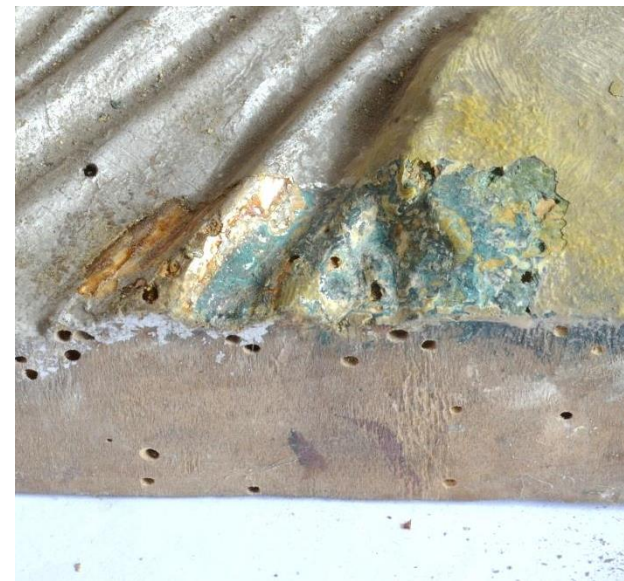
Sousoší Křest Kristův (zde socha Krista) z kostela sv. Jakuba v Poličce.



Sousoší Křest Kristův (zde socha Krista) z kostela sv. Jakuba v Poličce.



Dřevo je napadené červotočem. Hustota výletových otvorů na zadní straně soklu s Janem Křtitelem i na soklu s Kristem (zde sokl s Kristem) svědčí o perníkové struktuře dřeva, které se rozpadá. Spodní partie, ztvárňující řeku Jordán, má částečně destruovaný okraj.



Současná povrchová úprava je druhotná. Pod současnou barevnou úpravou soklu, který má znázorňovat vodu, ve které probíhal Kristův křest, lze pozorovat fragmenty zelenomodré barevnosti a stříbra, které patrně představovalo odlesky na hladině.



Sousoší Křest Kristův (kompletní) z kostela sv. Jakuba v Poličce.